

ZAKON O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI

"Službeni glasnik RS", br. 41/2009

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način pružanja usluga informacionog društva, obaveze informisanja korisnika usluga, komercijalna poruka, pravila u vezi sa zaključenjem ugovora u elektronskom obliku, odgovornost pružaoca usluga informacionog društva, nadzor i prekršaji.

Oblasti na koje se zakon ne primenjuje

Član 2.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na: zaštitu podataka, oporezivanje, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, kao ni na igre na sreću sa novčanim ulozima, uključujući lutrijske igre, igre u kazinima, kladioničke igre i igre na sreću na automatima, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Značenje pojedinih izraza

Član 3.

Pojedini izrazi u smislu ovog zakona imaju sledeće značenje:

1) *podatak* je informacija, poruka i dokument sačinjen, poslat, primljen, zabeležen, skladišten ili prikazan elektronskim putem, uključujući prenos Internetom i elektronsku poštu;

2) *nedopušteni podatak* je informacija, poruka i dokument koji je u suprotnosti sa propisima i moralom ili koji je zakonom određen kao poverljiv;

3) *usluga informacionog društva* je usluga koja se pruža na daljinu uz naknadu putem elektronske opreme za obradu i skladištenje podataka, na lični zahtev korisnika usluga, a posebno prodaja robe i usluga putem Interneta, nuđenje podataka i reklamiranje putem Interneta, elektronski pretraživači, kao i omogućavanje traženja podataka i usluga koje se prenose elektronskom mrežom, obezbeđivanje pristupa mreži ili skladištenje podataka korisnika usluga;

4) *pružalac usluga informacionog društva* je pravno lice ili preduzetnik koji pruža usluge informacionog društva (u daljem tekstu: pružalac usluga);

5) *korisnik usluga* je svako fizičko ili pravno lice koje zbog profesionalnih ili drugih ciljeva koristi usluge informacionog društva;

6) *potrošač* je svako fizičko lice koje zaključuje pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namenjene obavljanju njegovog zanimanja, poslovne aktivnosti ili preduzetničke delatnosti;

7) *ugovor u elektronskoj formi* je ugovor koji pravna i fizička lica zaključuju, šalju, primaju, raskidaju, otkazuju, kome pristupaju i koji prikazuju elektronskim putem uz korišćenje elektronskih sredstava;

8) *komercijalna poruka* je poruka u bilo kojem obliku, sačinjena da promoviše, neposredno ili posredno, robu, usluge ili ugled pravnog ili fizičkog lica koje obavlja registrovanu delatnost.

Primena

Član 4.

Pružalac usluga sa sedištem u Republici Srbiji dužan je da postupa i pruža usluge u skladu sa zakonima i propisima donetim na osnovu zakona Republike Srbije.

Elektronska trgovina robom i uslugama jeste daljinska trgovina u smislu zakona kojim se uređuje trgovina.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na pitanja zaštite potrošača, ako su povoljnije za potrošača.

Ovlašćena strukovna udruženja i organizacije pružalaca usluga, mogu da uređuju poslovanje svojih članova svojim unutrašnjim pravilima - kodeksima.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, na pravne odnose nastale iz ili u vezi sa ugovorima zaključenim elektronskim putem ili u elektronskoj formi, primenjuju se propisi kojima se uređuju obligacioni odnosi.

Sloboda pružanja usluga

Član 5.

Pružanje usluga informacionog društva slobodno je.

Za pružanje usluga informacionog društva nije potrebna posebna dozvola ili odobrenje.

Pružalac usluga mora, pre nego što otpočne da obavlja delatnost pružanja tih usluga, da bude registrovan u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata.

Odredba stava 3. ovog člana ne odnosi se na pružaoca usluga koji ima svojstvo stranog lica u smislu zakona kojim se uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje.

II. OBAVEZA INFORMISANJA I KOMERCIJALNA PORUKA

Obavezne informacije

Član 6.

Pružalac usluga dužan je da, u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan, korisnicima usluga i nadležnim organima državne uprave pruži sledeće informacije:

- 1) ime i prezime ili naziv pružaoca usluga;
- 2) sedište pružaoca usluga;
- 3) ostale podatke o pružaocu usluga na osnovu kojih korisnik usluga može sa njim brzo i nesmetano da ostvari komunikaciju, uključujući i elektronsku adresu;
- 4) podatke o upisu u Registar privrednih subjekata;
- 5) pojedinosti o nadležnom organu, ako delatnost pružaoca usluga podleže službenom nadzoru;
- 6) u pogledu posebno regulisanih delatnosti, odnosno profesija:
 - profesionalno ili slično strukovno udruženje kod koga je pružalac usluga registrovan;
 - profesionalni naziv i država koja ga je odobrila;
 - uputstva o profesionalnim pravilima u državi u kojoj se obavlja delatnost i mestu njihove dostupnosti;
- 7) poreski identifikacioni broj (PIB), kao i broj obveznika poreza na dodatu vrednost, iz potvrde o izvršenom evidentiranju za porez na dodatu vrednost izdate od strane nadležnog poreskog organa, ako je pružalac usluga obveznik poreza na dodatu vrednost.

Ako pružalac usluga navodi cene, one moraju biti jasno i nedvosmisleno naznačene, a posebno mora naznačiti da li su u te cene uključeni troškovi dostave, ostali manipulativni troškovi, porez i drugi troškovi koji na njih utiču.

Komercijalna poruka

Član 7.

Pružalac usluga dužan je da obezbedi da svaki podatak iz komercijalne poruke koji je delimično ili u celini usluga informacionog društva zadovolji sledeće uslove:

- 1) da je komercijalnu poruku moguće kao takvu jasno identifikovati u trenutku kada je korisnik usluga primi;
- 2) da je lice u čije ime je komercijalna poruka sačinjena moguće jasno identifikovati;
- 3) da svaki promotivni poziv za stavljanje ponude iz komercijalne poruke (uključujući popuste i poklone) mora kao takav biti jasno identifikovan;
- 4) da uslovi koji moraju biti ispunjeni za stavljanje ponude iz komercijalne poruke moraju biti lako dostupni, kao i da su predočeni na jasan i nedvosmislen način.

Netražena komercijalna poruka

Član 8.

Korišćenje elektronske pošte u svrhu slanja netražene komercijalne poruke, dozvoljeno je samo uz prethodni pristanak lica kome je takva vrsta poruke namenjena, u skladu sa zakonom.

III. UGOVORI U ELEKTRONSKOM OBLIKU

Forma i punovažnost ugovora

Član 9.

Ugovor može biti zaključen elektronskim putem, odnosno u elektronskoj formi.

Ponuda i prihvatanje ponude mogu se dati elektronskim putem, odnosno u elektronskoj formi.

Kada se elektronska poruka, odnosno elektronska forma koristi prilikom zaključenja ugovora, takvom ugovoru se ne može osporiti punovažnost samo zbog toga što je sačinjen u elektronskoj formi.

Ugovori na koje se zakon ne primenjuje

Član 10.

Odredba člana 9. stav 3. ovog zakona ne primenjuje se na:

- 1) pravne poslove kojima se vrši prenos prava svojine na nepokretnosti ili kojima se ustanovljavaju druga stvarna prava na nepokretnostima;
- 2) izjave stranaka i dugih učesnika u postupku za raspravljanje zaostavštine, formu zaveštanja, ugovore o ustupanju i raspodeli imovine za života, ugovore o doživotnom izdržavanju i sporazume u vezi sa nasleđivanjem, kao i druge ugovore iz oblasti naslednog prava;
- 3) ugovore o utvrđivanju imovinskih odnosa između bračnih drugova;
- 4) ugovore o raspolaganju imovinom lica kojima je oduzeta poslovna sposobnost;
- 5) ugovore o poklonu;
- 6) druge pravne poslove ili radnje, za koje je posebnim zakonom ili na osnovu zakona donetih propisa, izričito određena upotreba svojeručnog potpisa u dokumentima na papiru ili overa svojeručnog potpisa.

Elektronski potpis

Član 11.

Kada se kao pretpostavka punovažnosti i nastanka ugovora zahteva potpis lica, smatra se da taj uslov zadovoljava elektronska poruka potpisana kvalifikovanim elektronskim potpisom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Obavezni podaci i obaveštenja pre zaključenja ugovora

Član 12.

Pružalac usluga dužan je da potencijalnom korisniku usluga, pre zaključenja ugovora o pružanju usluga, obezbedi na jasan, razumljiv i nedvosmislen način podatke i obaveštenja o:

- 1) postupku koji se primenjuje kod zaključivanja ugovora;
- 2) ugovornim odredbama;
- 3) opštim uslovima poslovanja, ako su sastavni deo ugovora;
- 4) jezicima na kojima ugovor može biti zaključen;
- 5) kodeksima ponašanja u skladu sa kojima postupaju pružaoci usluga i kako se ti kodeksi mogu pregledati elektronskim putem.

Pružalac usluga dužan je da potencijalnom korisniku usluga, pre zaključenja ugovora, obezbedi tehnička sredstva za prepoznavanje i ispravljanje pogrešnog unosa podataka u poruku pre njene predaje ili slanja.

Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredaba st. 1. i 2. ovog člana.

Odredbe st. 1, 2. i 3. ovog člana ne primenjuju se na ugovore zaključene putem elektronske pošte, odnosno drugim vidom lične komunikacije ostvarene elektronskim putem.

Dostupnost ugovora

Član 13.

Pružalac usluga dužan je da obezbedi da tekst ugovora i odredbe opštih uslova poslovanja koje su sastavni deo ugovora zaključenih u elektronskoj formi budu dostupni korisnicima usluga na način koji omogućava njihovo skladištenje, ponovno korišćenje i reprodukovanje.

Potvrda prijema

Član 14.

Pružalac usluga dužan je da, bez odlaganja, elektronskim putem, posebnom elektronskom porukom, potvrdi prijem elektronske poruke koja sadrži ponudu ili prihvatanje ponude za zaključenje ugovora.

Ugovorne strane, koje nisu potrošači, u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredbe stava 1. ovog člana.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primenjuju se na ugovore zaključene putem elektronske pošte, odnosno drugim vidom lične komunikacije ostvarene elektronskim putem.

Vreme zaključenja ugovora

Član 15.

Ugovor u elektronskoj formi smatra se zaključenim onog časa kada ponuđač primi elektronsku poruku koja sadrži izjavu ponuđenog da prihvata ponudu.

Ponuda i prihvatanje ponude, kao i druge izjave volje učinjene elektronskim putem, smatraju se primljenim kada im lice kome su upućene može pristupiti.

IV. ODGOVORNOST PRUŽAOCA USLUGA

Isključenje odgovornosti

Član 16.

Pružalac usluga koji prenosi elektronske poruke koje mu je predao korisnik usluga, nije odgovoran za sadržaj poslate poruke i njeno upućivanje, ako nije:

- 1) inicirao prenos;
- 2) izvršio odabir podataka ili dokumenata koji se prenose;
- 3) izuzeo ili izmenio podatke u sadržaju poruke ili dokumenata;
- 4) odabrao primaoca prenosa.

Prenos poruka i pružanje pristupa porukama iz stava 1. ovog člana moraju biti obavljani na način koji omogućava automatsko, posredničko i privremeno skladištenje prenetih poruka i u njima sadržanih podataka i moraju biti privremeno skladištene samo u vremenskom periodu koji je neophodan za prenos poruka.

Privremeno skladištenje podataka

Član 17.

Pružalac usluga koji podatke unete od strane korisnika usluga prenosi posredstvom komunikacione mreže, nije odgovoran za automatsko, posredničko i privremeno skladištenje koje služi samo za efikasnije formiranje prenosa podataka traženih od strane drugih korisnika usluga, ako:

- 1) ne menja podatke;
- 2) uvažava uslove za pristup podacima;
- 3) postupa u skladu sa pravilima za ažuriranje podataka;
- 4) deluje u skladu sa dozvoljenom primenom tehnologija za prikupljanje podataka;
- 5) ukloni ili onemogućuje pristup podacima koje je čuvao odmah nakon saznanja da su podaci uklonjeni iz prenosa posredstvom mreže ili je onemogućen pristup do njih, kao i kada je sud, odnosno drugi nadležni organ, naredio njihovo uklanjanje ili onemogućavanje pristupa.

Trajno skladištenje podataka

Član 18.

Pružalac usluga koji skladišti podatke pružene od strane korisnika usluga, na zahtev korisnika usluga, nije odgovoran za sadržaj skladištenog podatka, ako:

1) nije znao niti je mogao znati za nedopušteno delovanje korisnika usluga ili za sadržaj podatka;

2) odmah nakon saznanja da se radi o nedopuštenom delovanju ili podatku ukloni ili onemogućiti pristup tom podatku.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se u slučajevima kada je korisnik usluga lice zavisno na bilo koji način od pružaoca usluga (povezana privredna društva u smislu zakona kojim se uređuje položaj privrednih društava).

Linkovi

Član 19.

Pružalac usluga koji posredstvom elektronskog upućivanja omogući pristup podacima drugog pružaoca usluga, nije odgovoran za te informacije, ako:

1) nije znao niti je mogao znati za nedopušteno delovanje korisnika usluga ili za sadržaj podataka u tim informacijama;

2) odmah nakon saznanja da se radi o nedopuštenom delovanju ili podatku ukloni ili onemogućiti pristup podacima.

Obavezna obaveštenja

Član 20.

Prilikom pružanja usluga informacionog društva, pružalac usluga nije dužan da pregleda podatke koje je skladištio, preneo ili učinio dostupnim, odnosno da ispituje okolnosti koje bi upućivale na nedopušteno delovanje korisnika usluga.

Pružalac usluga mora da obavesti nadležni državni organ ako osnovano sumnja da:

1) korišćenjem njegove usluge korisnik usluga preduzima nedopuštene aktivnosti;

2) je korisnik njegove usluge pružio nedopušteni podatak.

Pružalac usluga dužan je da na osnovu odgovarajućeg sudskog, odnosno upravnog akta, predoči sve podatke na osnovu kojih se može preduzeti otkrivanje ili gonjenje počinitelaca krivičnih dela, odnosno zaštita prava trećih lica.

V. NADZOR

Nadzor nad primenom zakona

Član 21.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine i usluga, odnosno ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija i informacionog društva.

Inspeksijski nadzor nad primenom ovog zakona ministarstvo nadležno za poslove trgovine i usluga vrši preko tržišnih inspektora, a ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija i informacionog društva preko inspektora za poštanske usluge i inspektora za telekomunikacije i informatiku.

Radi vršenja nadzora, pružaoci usluga dužni su da ovlašćenim licima organa iz stava 2. ovog člana omoguće pristup računarskoj opremi i uređajima, kao i da bez odlaganja pokažu ili dostave potrebne podatke i dokumentaciju u vezi sa predmetom nadzora.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji

Član 22.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - pružalac usluga, ako:

1) korisnicima usluga i nadležnim organima državne uprave ne pruži propisane informacije u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan (član 6);

2) pošalje netraženu komercijalnu poruku bez prethodnog pristanka lica kojem je takva poruka namenjena (član 8);

3) potencijalnom korisniku usluga, pre zaključenja ugovora, ne obezbedi na razumljiv i nedvosmislen način propisane podatke i obaveštenja (član 12. stav 1);

4) ne omogući pristup tekstu ugovora i opštih uslova poslovanja na način koji omogućava da ih korisnik usluga može skladištiti, ponovo koristiti i reprodukovati (član 13);

5) ne obavesti nadležni državni organ o nedopuštenim aktivnostima ili podacima korisnika njegove usluge ili ne predoči sve podatke, saglasno odgovarajućem sudskom, odnosno upravnom aktu (član 20. st. 2. i 3);

6) ne omogući pristup računarskoj opremi i uređajima, kao i ako bez odlaganja ne pokaže ili ne dostavi potrebne podatke ili dokumentaciju radi vršenja nadzora (član 21. stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.

Ako prekršaj iz stava 1. ovog člana učini preduzetnik - pružalac usluga, kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara.

U slučaju posebno teških povreda ili ponavljanja povreda iz stava 1. ovog člana može se izreći zabrana vršenja delatnosti pravnom licu u trajanju od tri do šest meseci.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".
